

SUSUNAN AYAT : AYAT BIASA DAN AYAT SONGSANG

PENGENALAN

- Susunan ayat bermaksud **aturan konstituen subjek dan predikat**, sama ada subjek diletakkan pada permulaan ayat atau sebaliknya.
- Ayat yang mendahulukan subjek dipanggil **ayat susunan biasa**, manakala ayat yang mendahulukan predikat dipanggil **ayat susunan songsang**.
- Susunan konstituen ini boleh **terjadi kepada ayat tunggal dan ayat majmuk**.
- Penyongsangan ayat **menyebabkan ayat disusun semula** dan **menjadikan ayat ini ayat terbitan**.

AYAT SUSUNAN BIASA

1. PENGERTIAN

- Ayat susunan biasa dipanggil **ayat biasa**, iaitu **ayat yang konstituen subjeknya mendahului konstituen predikat**.
- Bahagian **subjek ialah bahagian yang diterangkan** atau yang diutamakan, manakala bahagian **predikat ialah yang menerangkan subjek itu**.
- Bentuk susunan ini mempertahankan pola ayat dasar.¹

2. CIRI

- Mengutamakan subjek.
- Ayat **diucapkan tanpa penegasan atau penekanan yang khusus pada mana-mana unsurnya**.²
- Sekiranya hendak dibuat penegasan, boleh dilakukan dengan memasukkan bentuk penegas bebas, seperti *pun, jua, juga, memang*, dan sebagainya.³

Subjek	Predikat
• Dia	polis bantuan.
• Budak-budak itu	memang nakal.
• Beberapa hektar kebun	musnah dalam kebakaran
• Pendatang tanpa izin	sangat suka menetap di Malaysia.
• Kedua-duanya pun	meninggalkan tempat itu.

¹ Nik Safiah Karim, *et al. Tatabahasa Dewan Edisi Ketiga*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka (2008:478)

² Nik Safiah Karim, *et al* (2008:457)

³ Ahmad Khair Mohd Nor, *et al. Tatabahasa Asas*. Rawang: Persatuan Pendidikan Bahasa Melayu Malaysia (2012:417)

AYAT SUSUNAN SONGSANG

1. PENGERTIAN

- Ayat susunan songsang dipanggil **ayat songsang**, iaitu **ayat yang mengalami proses pendepanan predikat**, iaitu **predikat mendahului subjek**.
- Dalam proses ini, **bahagian predikat diletakkan di hadapan konstituen subjek atau pada bahagian permulaan ayat**.
- Dengan kata lain, ayat songsang ialah **ayat yang dibina secara songsang atau terbalik daripada kebiasaan**.

2. CIRI

- **Proses pendepanan predikat** atau **penjudulan** terjadi dalam dua bentuk:
 - **Pendepanan seluruh predikat**
 - **Pendepanan sebahagian daripada predikat**
- Pengucapan ayat songsang **memerlukan intonasi** yang betul.

3. JENIS SONGSANG

(a) Pendepanan seluruh predikat

- Pendepanan seluruh predikat bermaksud **seluruh atau semua unsur predikat dibawa ke permulaan ayat**, untuk mendahului subjek.
- Hal ini termasuklah ayat yang perkataannya diberi kata penegas terikat: **-kah, -tah, atau -lah**.

Susunan Biasa	
<i>Subjek</i>	<i>Predikat</i>
• Dia	kakak sulung saya.
• Hatinya	sungguh mulia.
• Penyesalannya	belum terlambat.
• Surat itu	daripada Ah Seng agaknya.
• Yang datang tadi	Azman?

Susunan Songsang Seluruh Predikat	
<i>Predikat</i>	<i>Subjek</i>
• Kakak sulung saya	dia.
• Sungguh mulia	hatinya.
• Belum terlambat	penyesalannya.
• Daripada Ah Seng agaknya	surat itu.
• Azmankah	yang datang tadi?

(b) Pendepanan sebahagian daripada predikat

- Pendepanan sebahagian daripada predikat bermaksud **sebahagian sahaja daripada predikat dibawa ke hadapan subjek**; yang sebahagian lagi ditinggalkan pada kedudukan asal.
- Pendepanan jenis ini menyebabkan **subjek berada di tengah-tengah**, di antara dua bahagian predikat.
- Pendepanan bentuk ini melibatkan frasa kerja, frasa adjektif dan frasa sendi nama sahaja.⁴

<i>Subjek</i>	<i>Susunan Biasa</i>	<i>Predikat</i>
<ul style="list-style-type: none">• Pemandato• Anaknya• Badannya• Semua rakan saya• Kumpulan tersebut		<ul style="list-style-type: none">akan berhujah pagi esok.belum sampai ke sekolah.penat sepanjang hari.ke pasar malam setiap minggu.di Kuala Lumpur sekarang.

<i>Susunan Songsang Sebahagian Predikat</i>		
<i>Predikat</i> <i>(yang dikedepankan)</i>	<i>Subjek</i>	<i>Predikat</i> <i>(yang ditinggalkan)</i>
<ul style="list-style-type: none">• Akan berhujah• Belum sampai• Penat• Ke pasar malam• Di Kuala Lumpur	<ul style="list-style-type: none">• pemandato itu• anaknya• badannya• semua rakan saya• kumpulan tersebut	<ul style="list-style-type: none">pagi esok.ke sekolah.sepanjang hari.setiap minggu.sekarang.

- Terdapat ayat yang boleh mengalami penyongsangan sebahagian predikat dengan dua cara, seperti:

Akan berhujah pemandato itu **pagi esok.**
Pagi esok pemandato itu **akan berhujah.**

Penat badannya **sepanjang hari.**
Sepanjang hari badannya **penat.**

4. MENGGUNAKAN DUA BENTUK PENDEPANAN

- Terdapat ayat yang boleh disongsangkan menggunakan kedua-dua bentuk penyongsangan (pendepanan).

<i>Seluruh Predikat</i>	<i>Sebahagian daripada predikat</i>
<ul style="list-style-type: none">• Di Kuantan sekarang budak itu.• Mahu berehat di sini mereka.• Boleh datang bila-bila masa kami.	<ul style="list-style-type: none">• Di Kuantan budak itu sekarang.• Di sini mereka mahu berehat.• Bila-bila masa kami boleh datang.